

EUROOPA ÜLEMKOGU

Brüssel, 9. detsember 2011

EUROALA RIIGIPEADE JA VALITSUSJUHTIDE AVALDUS

Euroopa Liit ja euroala on teinud viimase 18 kuu jooksul palju selleks, et parandada majanduse juhtimist ja võtta vastu uusi meetmeid reageerimaks riigivõla kriisile. Sellele vaatamata on turupinged euroalal suurenenud ning meil on vaja oma jõupingutusi intensiivistada, et praeguste probleemidega tegeleda. Täna leppisime kokku, et liigume edasi tugevama majandusliidu suunas. See tähendab tegutsemist kahel suunal:

- uus fiskaalkokkulepe ja tugevam majanduspoliitika koordineerimine;*
- meie oma stabiliseerimisvahendite arendamine, et tulla toime lühiajaliste väljakutsetega.*

Majandus- ja rahaliidu tugevam struktuur

1. Majandus- ja rahaliidu ning Euroopa Liidu kui terviku stabiilsus ja terviklikkus nõuavad nii praeguseks kokkulepitud meetmete kiiret ja jõulist rakendamist kui ka täiendavaid kvalitatiivseid samme tõelise „fiskaalstabiilsusliidu” saavutamise suunas euroalal. Ühisraha puhul on tingimata vaja tugevat majandussammast. See tugineb tõhustatud juhtimisele, et parandada eelarvedistsipliini, ning sügavamale siseturu integratsioonile ning samuti tugevamale majanduskasvule, tõhustatud konkurentsivõimele ja sotsiaalsele ühtekuuluvusele. Selle eesmärgi saavutamiseks võtame aluseks viimase 18 kuu jooksul saavutatu ning arendame seda edasi: tõhustatud stabiilsuse ja kasvu pakt, Euroopa poolaasta rakendamine alates käesolevast kuust, uus makromajanduse tasakaalustamatuse menetlus ja laiendatud euroala pakt.
2. Pidades silmas seda peamist eesmärki ja olles otsustanud kindlameelselt ületada koos praegused raskused, leppisime täna kokku uues fiskaalkokkuleppes ning majanduspoliitika märkimisväärselt tugevamas koordineerimises ühist huvi pakkuvates valdkondades.
3. See nõuab euroala liikmesriikide vahelise uue kokkuleppe kirjapanemist ühistesse ja ambitsioonikatesse eeskirjadesse, mille kaudu muudetakse nende kindlad poliitilised kohustused uueks õigusraamistikuks.

Uus fiskaalkokkulepe

4. Me võtame kohustuse kehtestada uus **fiskaaleeskiri**, mis sisaldab järgmisi elemente.

- Valitsussektori eelarve peab olema tasakaalus või ülejäägis; see põhimõtte loetakse reeglina täidetuks, kui iga-aastane struktuuriline eelarvepuudujääk ei ületa 0,5 % nominaalsest SKPst.
- Nimetatud nõue lisatakse ka liikmesriikide õigussüsteemi põhiseaduse või samaväärsete õigusaktide tasandil. See sisaldab automaatset parandusmehhanismi, mis käivitatakse nõudest kõrvalekaldumise korral automaatselt. Mehhanismi määrab kindlaks iga liikmesriik komisjoni poolt väljapakutud põhimõtte alusel. Me tunnistame Euroopa Liidu Kohtu pädevust kontrollida selle nõude ülevõtmist siseriiklikkusse õigusesse.
- Liikmesriigid liiguvad oma konkreetse sihttaseme suunas järgides komisjoni poolt pakutud ajakava.
- Liikmesriigid, kelle suhtes kohaldatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust, esitavad komisjonile ja nõukogule kinnitamiseks majanduspartnerluse programmi, milles kirjeldatakse üksikasjalikult struktuurireforme, mis on vajalikud ülemäärase eelarvepuudujäägi toimivaks ja kestvaks kõrvaldamiseks. Komisjon ja nõukogu jälgivad nimetatud programmi ja sellega kooskõlas olevate iga-aastaste eelarvekavade täitmist.
- Luuakse mehhanism, mille abil liikmesriigid annavad eelnevalt aru oma riiklike võlakohustuste emiteerimise plaanidest.

5. **Euroala liikmesriikide jaoks karmistatakse ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse (ELi toimimise lepingu artikkel 126) eeskirju.** Niipea kui komisjon tuvastab, et liikmesriik on rikkunud 3%st piirmäära, rakenduvad automaatsed tagajärjed, välja arvatud juhul, kui euroala liikmesriigid on sellele kvalifitseeritud häälteenamusega vastu. Komisjoni pakutud või soovitatud meetmed ja sanktsioonid võetakse vastu, välja arvatud juhul, kui euroala liikmesriigid on sellele kvalifitseeritud häälteenamusega vastu. Uutes sätetes on vaja kehtestada laenukriteeriumi täpsustamine võla vähendamise võrdlusaluse alusel (1/20 reegel) liikmesriikide jaoks, kelle valitsemissektori võlg on üle 60%.
6. **Me vaatame kiiresti läbi komisjoni poolt 23. novembril 2011 esitatud uued eeskirjad,** mis käsitlevad: i) eelarveprojektide järelevalvet ja hindamist ning ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimist euroala liikmesriikides ning ii) majanduse ja eelarve järelevalve tugevdamist liikmesriikides, kes on suurtes raskustes või kellel on oht sattuda suurtesse raskustesse seoses nende finantsstabiilsusega euroalas. Me kutsume nõukogu ja Euroopa Parlamenti üles vaatama need eeskirjad kiiresti läbi, et need jõustuksid järgmise eelarvetsükli ajaks. Selle uue õigusraamistiku alusel analüüsib komisjon eelkõige eelarveprojektide fiskaalpoliitika põhinäitajaid ja võtab vajaduse korral vastu arvamuse nende projektide kohta. Kui komisjon teeb kindlaks stabiilsuse ja kasvu pakti nõuete eriti tõsise rikkumise, palub ta esitada muudetud eelarveprojekti.
7. Pikemas perspektiivis jätkame tööd, et analüüsida, kuidas fiskaalset integratsiooni veelgi süvendada, et see kajastaks paremini meie vastastikuse sõltuvuse määra. Neid küsimusi käsitletakse Euroopa Ülemkogu eesistuja aruandes, mis koostatakse koostöös komisjoni presidendi ja eurorühma esimehega 2012. aasta märtsis. Samuti annavad nad ülevaate ELi ja euroala vaheliste suhete kohta.

Tõhusam poliitika koordineerimine ja juhtimine

8. Lepime kokku kasutada aktiivsemalt tõhustatud koostööd küsimustes, mis on euroala tõrgeteta toimimise seisukohast olulised, kahjustamata samal ajal siseturgu.

9. Oleme võtnud kohustuse töötada ühise majanduspoliitika suunal. Luuakse menetlus, millega tagatakse, et kõiki euroala liikmesriikide poolt kavandatavaid olulisemaid majandusreforme arutatakse ja koordineeritakse euroala tasandil, et õppida parimatest tavadest.
10. Euroala juhtimist tugevdatakse vastavalt 26. oktoobril toimunud euroala tippkohtumisel kokkulepitule. Eelkõige korraldatakse euroala tippkohtumisi regulaarselt vähemalt kaks korda aastas.

Stabiliseerimisvahendite tugevdamine

11. Eespool välja toodud pikemaajaliste reformidega peavad praegu turul valitsevate pingete jõuliseks käsitlemiseks kaasnema viivitamatud meetmed.
12. Kiiresti alustatakse Euroopa finantsstabiilsusvahendi (EFSF) võimendamist, kasutades selleks eurorühma poolt 29. novembril kokku lepitud kahte konkreetset valikuvõimalust. Me tervitame Euroopa Keskpanga valmisolekut tegutseda EFSFi esindajana tema turutehingutes.
13. Lepime kokku **Euroopa stabiilsusmehhanismi (ESM) lepingu jõustamise kiirendamises**. Leping jõustub niipea, kui selle on ratifitseerinud liikmesriigid, kes esindavad 90% kapitalikohustustest. Meie ühine eesmärk on, et ESM jõustuks 2012. aasta juulis.

14. **Finantsressursside** osas lepime kokku järgmises:

- EFSFi kasutatakse jätkuvalt selliste programmide rahastamiseks, mida on alustatud enne 2013. aasta keskpaika, nagu on ette nähtud raamlepingus; vajaduse korral tagatakse sellega jätkuvalt käimasolevate programmide rahastamine;
- me hindame EFSFi ja ESMi 500 miljardi euro (670 miljardit USA dollarit) suuruse üldise ülemmäära piisavust uuesti 2012. aasta märtsis;
- sissemakstud kapitali järkjärgulise kohandamise ajal oleme valmis kiirendama kapitalimakseid, et säilitada vähemalt 15%ne suhe sissemakstud kapitali ja ESMi poolt emiteeritud ja lunastamata võlakirjade kogusummasse ning tagada ühtekokku 500 miljardi euroni ulatuv kombineeritud laenuandmisvõime;
- euroala liikmed ja teised liikmesriigid kaaluvad täiendavate vahendite eraldamist IMFile kahepoolsete laenude kujul kuni 200 miljardi euros (270 miljardit USA dollarit) mahus, et tagada IMFile piisavad vahendid kriisiga toimetulekuks, ning kinnitavad selle kümne päeva jooksul. Jääme ootama paralleelseid sissemakseid rahvusvaheliselt üldsuselt.

15. Lepime kokku **järgmistes ESMi lepingu kohandustes, et muuta see tõhusamaks:**

- **erasektori osalemise** osas peame rangelt kinni IMFi selgelt määratletud põhimõtetest ja tavadest. Seda kajastatakse selgesõnaliselt lepingu preambulis. Kinnitame selgelt, et 21. juulil ja 26.–27. oktoobril Kreeka võla suhtes tehtud otsused on ainulaadsed ja erandlikud; euroala riikide kõigi uute võlakirjalaenude tingimustesse lisatakse standardsed ja identsed ühise tegutsemise klauslid, et säilitada turu likviidsus;
- selleks et tagada ESMile võimalus teha igas olukorras vajalikud otsused, **muudetakse ESMi hääletamiseeskirju, et need hõlmaks erakorralist menetlust.** Eeskiri, mille kohaselt tehakse otsus ühisel kokkuleppel, asendatakse 85%se kvalifitseeritud häälteenamusega, kui komisjon ja EKP leiavad, et euroala finants- ja majandusliku stabiilsuse tagamiseks on vaja teha kiiresti finantsabiga seotud otsus.¹

¹ Soome parlament peab selle kinnitama.

16. Me tervitame Itaalia võetud meetmeid, tervitame samuti Kreeka uue valitsuse ja seda toetavate parteide võetud kohustust rakendada täielikult oma programmi ning samuti Iirimaa ja Portugali saavutatud märkimisväärset edu oma programmide rakendamisel.

* *

*

Mõne eespool kirjeldatud meetme kohta saab teha otsuse teiseste õigusaktide abil. Euroala riikide riigipead ja valitsusjuhid leiavad, et muud meetmed tuleks näha ette aluslepingutes. Kuna ELi liikmesriikide hulgas puudus üksmeel, otsustasid nad kõnealused meetmed vastu võtta rahvusvahelise lepinguga, millele kirjutatakse alla märtsis või varem. Eesmärk on endiselt lisada need sätted võimalikult kiiresti ELi aluslepingutesse. Bulgaaria, Leedu, Läti, Poola, Rootsi, Rumeenia, Taani, Tšehhi Vabariigi ja Ungari riigipead ja valitsusjuhid viitasid võimalusele selles protsessis osaleda pärast vajaduse korral oma parlamendiga konsulteerimist.
